

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยรตราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การใช้และรักษารถยนต์นั่ง พ.ศ. ๒๕๐๑ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การใช้และรักษารถยนต์นั่ง พ.ศ. ๒๕๐๑

บรรดามติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดแห่งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ใช้สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของส่วนราชการ

ส่วนราชการใดมีเหตุพิเศษ ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ในบางกรณี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

การเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในวรรคก่อน ให้ส่วนราชการผู้เสนอคณะรัฐมนตรีขอทราบความเห็น และข้อพิจารณาของคณะกรรมการตามข้อ ๒๒ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม สำนักงาน หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือในต่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้ฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

“หัวหน้าส่วนราชการ”

ในราชการบริหารส่วนกลาง หมายความว่า อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด
“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และปลัดทบวง

“ข้าราชการ” หมายความว่า ลูกจ้างของส่วนราชการด้วย

“รถประจำตำแหน่ง” หมายความว่า รถยนต์ที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“รถส่วนกลาง” หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จัดไว้เพื่อกิจการอื่นเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ

“รถรับรอง” หมายความว่า รถยนต์ที่จัดไว้เป็นพาหนะรับรอง
ชาวต่างประเทศซึ่งเป็นแขกของทางราชการ

ข้อ ๕ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้
กับให้มหินทาทตความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ ข้าราชการที่ทางราชการจัดรถประจำตำแหน่งให้ ได้แก่
ข้าราชการซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นตำแหน่งบังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้ช่วย
หัวหน้าส่วนราชการ รองหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นไป
สำหรับข้าราชการประจำในต่างประเทศ ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งเอกอัคร
ราชทูต อัครราชทูตที่เป็นหัวหน้าคณะ อัครราชทูตที่ปรึกษา ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยทูตฝ่ายกิจการพิเศษ กงสุลใหญ่ และหัวหน้าสำนักงานในต่างประเทศ

ข้อ ๗ รถส่วนกลางทุกคันให้มีตราเครื่องหมายประจำของส่วน
ราชการ ขนาดกว้างหรือยาวไม่น้อยกว่า ๑ นิ้ว และอักษรชื่อเต็มของ
ส่วนราชการ ขนาดสูงไม่น้อยกว่า ๒ นิ้ว หรือชื่อย่อขนาดไม่น้อยกว่า
๓ นิ้ว ไว้ด้านข้างนอกรถทั้งสองข้าง

สำหรับรถจักรยานยนต์ ขนาดของตราเครื่องหมายและชื่อย่ออักษร
ของส่วนราชการให้ลดลงตามส่วน

ตราเครื่องหมายและอักษรชื่อของส่วนราชการในวรรคก่อน ให้พ้น
ด้วยสีขาว เว้นแต่ใช้สีขาวแล้วมองไม่เห็นชัดเจน ให้ใช้สีอื่นแทน

ส่วนราชการใดมีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งเห็นว่าการมีตราเครื่อง
หมายและอักษรแสดงสังกัดของส่วนราชการไว้ด้านข้างนอกรถ อาจไม่

ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือไม่เหมาะสมแก่การปฏิบัติงาน ให้ขออนุมัติปลัด
กระทรวง เพื่อยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรขอแสดงสังกัดได้
สำหรับส่วนราชการซึ่งมิได้อยู่ในบังคับบัญชาของปลัดกระทรวง หรือ
มิได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ให้หัวหน้าส่วน
ราชการขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

รถคันใดได้รับยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรขอของส่วน
ราชการ ให้ส่วนราชการรายงานผู้รักษาการตามระเบียบ และสำนักงาน
ตรวจเงินแผ่นดินทราบ

ข้อ ๘ รถที่ใช้ในต่างประเทศให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องถือปฏิบัติ
ตามข้อ ๗ แห่งระเบียบนี้

ข้อ ๙ ส่วนราชการต้องจัดทำบัญชีรายการ แสดงหลักฐานการ
ได้มา และการจำหน่ายจ่ายโอนซึ่งรถราชการไว้เป็นหลักฐาน ตามตัวอย่าง
แบบ ๑ หรือแบบ ๒ หายระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ในแต่ละปีงบประมาณ ส่วนราชการต้องสำรวจและ
กำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถทุกคัน เพื่อเป็นหลักฐาน
ในการเบิกจ่ายเชื้อเพลิง และการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบ

หมวด ๒

การจัดหา

ข้อ ๑๑ รถประจำตำแหน่ง ให้มีได้ไม่เกินตำแหน่งละ ๑ คัน
ข้าราชการผู้ใดดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่ง ให้เลือกใช้รถประจำตำแหน่ง
ได้เพียงตำแหน่งเดียว

ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่ง และไปดำรงตำแหน่ง
ในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีสิทธิได้รับรถประจำตำแหน่งของรัฐวิสาหกิจด้วย ให้
เลือกใช้รถประจำตำแหน่งทางใดทางหนึ่งได้เพียงตำแหน่งเดียว

ในกรณีที่เลือกใช้รถประจำตำแหน่งดังกล่าวในสองพรรคแรก
แล้ว ให้ใช้รถในตำแหน่งนั้นไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง

รถประจำตำแหน่ง ซึ่งมีอายุการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี
และรถส่วนกลางซึ่งมีอายุการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ให้ถือเป็น
เกณฑ์ที่จะพิจารณาจัดหารถคันใหม่ทดแทนคันเก่าได้

รถรับรอง ไม่อยู่ในบังคับของระยะเวลาดังกล่าว แต่ให้อยู่ใน
ดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการผู้รับผิดชอบที่จะพิจารณาตามความจำเป็น
และเหมาะสม

ข้อ ๑๒ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑ สำนักงบประมาณโดยความเห็น
ชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า รถประจำตำแหน่ง รถ
ส่วนกลาง รถรับรอง ควรใช้รถขนาดใด

ส่วนราคาให้เบนไปตามที่สำนักงบประมาณกำหนด

รถที่จัดหามาต้องไม่เกินกว่าขนาดและราคามาตรฐานที่กำหนด เว้นแต่
เป็นการจัดหาจากกรมศุลกากร หรือส่วนราชการอื่น

ห้ามส่วนราชการนำเงินนอกงบประมาณหรือเงินอื่นใดมาสมทบ

หมวด ๓

การใช้

ข้อ ๑๓ รถประจำตำแหน่งให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ใช้รถประจำตำแหน่ง ตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

รถส่วนกลาง รถรับรอง ให้ใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ ตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการนั้นกำหนดขึ้น

ใบขออนุญาตใช้รถให้ใช้ตามตัวอย่างแบบ ๓ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนราชการจัดให้มีสมุดบันทึกการใช้รถส่วนกลาง รถรับรอง ประจำรถแต่ละคัน สมุดบันทึก อย่างน้อยให้มีข้อความตามตัวอย่างแบบ ๔ ท้ายระเบียบนี้

ส่วนราชการต้องควบคุมพนักงานขับรถให้ส่งรายการใช้ตามความเป็นจริง

ข้อ ๑๕ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องคืนรถให้แก่ส่วนราชการ ภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่ไต่พ้นจากตำแหน่ง หรือส่งมอบงานแล้วแต่กรณี

กรณีที่ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งถึงแก่กรรม ให้หัวหน้าส่วนราชการเรียกรถประจำตำแหน่งคืน หากหัวหน้าส่วนราชการเห็นว่ามิเหตุสมควรจะผ่อนผันให้ส่งคืนรถประจำตำแหน่งเกินกำหนดเวลาดังกล่าวในวาระหนึ่งก็ให้กระทำไปตามควรแก่พฤติการณ์ แต่ต้องไม่เกินกว่า ๖๐ วัน นับจากวันถึงแก่กรรม

หมวด ๔

การเก็บรักษาและซ่อมบำรุง

ข้อ ๑๖ การเก็บรักษารถประจำตำแหน่งให้อยู่ในความควบคุมและความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่ง

การเก็บรักษารถส่วนกลาง ให้อยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบต่อส่วนราชการ โดยเก็บรักษาในสถานที่เก็บหรือในบริเวณของส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการจะอนุญาตนำไปเก็บที่อื่นเป็นครั้งคราวได้ตามความจำเป็น

รถรับรอง ให้เก็บรักษาเช่นเดียวกับรถส่วนกลาง

ข้อ ๑๗ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้รับผิดชอบในการซ่อมบำรุงภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปีครั้ง นับจากวันที่จัดหารถใหม่ ถ้าเป็นรถที่จัดหาจากส่วนราชการโดยตรง กำหนดเวลา ๒ ปีครั้ง นั้น ให้คิดลดตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด

การบำรุงรักษาเกี่ยวกับการล้างอัดฉีด การเติมหรือเปลี่ยนน้ำมันเบรก น้ำมันหล่อลื่นปกติ และไส้หม้อกรองน้ำมันเครื่อง อันจำเป็นต้องทำเป็นครั้งคราวตามที่ระบุไว้ในคู่มือการใช้รถหรือตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการกำหนด เมื่อหัวหน้าส่วนราชการอนุญาตแล้ว ให้เบิกจ่ายจากส่วนราชการได้

ส่วนราชการเป็นผู้รับผิดชอบในการซ่อมบำรุง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวในวรรคแรกแล้ว

ข้อ ๑๘ ส่วนราชการมีหน้าที่รับผิดชอบการซ่อมบำรุงรถส่วนกลาง และรถรับรองให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้อย่างอยู่เสมอ

ข้อ ๑๙ เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับรถประจำตำแหน่ง ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งต้องบรรยายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบทันที กรณีที่ได้เป็นผู้ใช้รถเอง หรือไม่สามารถที่จะรายงานเองได้ ให้พนักงานผู้ขับรถบรรยายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการ

กรณีตามวรรคแรก เมื่อเกิดขึ้นกับรถส่วนกลางและรถรับรอง ให้พนักงานขับรถบรรยายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการทราบทันที

รถประจำตำแหน่ง ถ้าความเสียหายเกิดขึ้น เพราะความผิดของบุคคลภายนอก ให้ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอกในนามของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น แต่ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้ขับขี่ ซึ่งมีพนักงานขับรถประจำตำแหน่ง ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการใช้รถประจำตำแหน่งนั้น ต้องรับผิดชอบซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

ในระหว่างที่ดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบ ให้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถดังกล่าวแล้ว หากส่วนราชการเห็นว่ามีความจำเป็นต้องใช้รถคันนั้น ให้ส่วนราชการขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังซ่อมรถคันนั้น โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณไปก่อน

การดำเนินการตามวรรคก่อน ให้นำระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว มาใช้บังคับตามระเบียบนั้นด้วย

การรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น ให้รายงานตาม
ตัวอย่างแบบ ๕ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๐ ให้ส่วนราชการจัดทำสมุดแสดงรายการซ่อมบำรุงรถแต่
ละคันตามตัวอย่างแบบ ๖ ท้ายระเบียบนี้

หมวด ๕
การเบิกจ่ายค่าเช่าเพลิง

ข้อ ๒๑ ผู้ใช้รถประจำตำแหน่งเป็นผู้จ่ายค่าเช่าเพลิงเองในกรณี
ที่นำรถไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งนอกเหนือไปจากหน้าที่ปกติประจำให้
เบิกจ่ายเช่าเพลิงหรือเบิกค่าเช่าเพลิงได้ ทั้งนี้ หัวหน้าส่วนราชการต้อง
รับรองทุกครั้งว่า ได้มีการนำรถประจำตำแหน่งไปใช้ในกรณีดังกล่าวจริง
รถส่วนกลางและรถรับรองให้เบิกจ่ายค่าเช่าเพลิงที่ได้ตั้งงบประมาณ
เพื่อการนี้

ข้อ ๒๒ ให้มีคณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน
ตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต และประพฤตมิชอบในวงราชการ เป็นกรรมการ
และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและ
หรือเลขานุการ มีหน้าที่เสนอแนะคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปรับปรุงระเบียบ
นี้ และให้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติ เฉพาะกรณีที่ไม่เป็นการเปลี่ยนแปลง
หลักการ หรือนโยบายที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้

กรณีเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการ หรือนโยบายที่ได้
กำหนดไว้ในระเบียบมาแล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ข้อ ๒๓ ผู้ใดกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ไม่ปฏิบัติตาม
ตามระเบียบ หรือกระทำการโดยมั่วเจตนาทุจริต หรือปราศจากอำนาจ
หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น หรือตามกฎหมาย
เฉพาะของส่วนราชการนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๔ ผู้ที่ได้รับบรรดาระดับตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ
แต่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับบรรดาระดับตำแหน่งตามระเบียบ หรือผู้ที่
ได้รับบรรดาระดับอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ต่อไปได้อีก
ไม่เกิน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๕ ภายในกำหนด ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้
ผู้รักษาการตามระเบียบเสนอแก้ไขปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่แล้ว
แต่ยังมีได้กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดของ
ระเบียบ โดยกำหนดไว้ในระเบียบ เพื่อความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติต่อไป

ข้อ ๒๖ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

พลเอก ป. ดิถสุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

แบบ ๓

ใบขออนุญาตใช้รถส่วนกลาง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรียน (ผู้มีอำนาจสั่งใช้รถ) .....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ขออนุญาตใช้รถ (ไปที่ไหน).....

เพื่อ.....มีคนนั่ง.....คน

ในวันที่.....เวลา.....

ถึงวันที่.....เวลา.....

.....ผู้ขออนุญาต

.....ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากอง

หรือผู้แทน

.....(วัน เดือน ปี)

.....

(ลงนามผู้มีอำนาจสั่งใช้รถ).....

...../...../.....

แบบ ๕

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง รายงานอุบัติเหตุรถหมายเลขทะเบียน.....

เรียน

เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เวลา.....น.

สถานที่เกิดเหตุ.....(ตั้งแผนที่ส่งเขตที่แนบมา)

ความเร็วขณะเกิดเหตุ.....กม./ชม.

ก่อนเกิดเหตุเดินทางจาก.....จะไป.....

ความเสียหาย.....

.....

พาหนะหรือทรัพย์สินฝ่ายตรงข้าม

รถ.....หมายเลขทะเบียน.....

ขับขี่โดย.....อายุ.....ปี ใบอนุญาตขับขี่เลขที่.....

ที่อยู่ของผู้ขับขี่.....

ชื่อเจ้าของรถ.....

เหตุเกิดจาก.....

.....

ความเสียหาย.....

.....

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๗ ตอนที่ ๑๐๓ ราชกิจจานุเบกษา ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๓

ผู้บาดเจ็บ

ชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

ชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

ผู้สอบสวนและพยาน

พนักงานสอบสวนชื่อ.....สถานตำรวจ.....

พยานชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

พยานชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

พยานชื่อ.....อายุ.....ปี ที่อยู่.....

ผลของคดี.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

ตำแหน่ง.....

